

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna a soudkyň Daniely Zemanové a Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **S. K.**, zast. Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem se sídlem Sevastopolská 378/16, Praha 10, proti žalované: **Policie České republiky**, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy, odbor cizinecké policie, se sídlem Kaplanova 2055/4, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 5. 2017, čj. KRPA-162560-13/ČJ-2017-000022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. 7. 2017, čj. 2 A 56/2017-33,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Jindřichu Lechovskému **se přiznává** odměna za zastupování ve výši **4114 Kč.** Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Dne 4. 5. 2017 policejní hlídka v rámci pobytové kontroly na ulici T. v P. 10 vyzvala žalobce k předložení cestovního dokladu. Žalobce hlídce oznámil, že cestovní doklad ztratil. Policejní hlídka ho proto zajistila podle § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

[2] Žalovaná lustrací zjistila, že rozhodnutím ze dne 11. 8. 2015 uložila žalobci správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) a c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) na dobu 5 let a stanovila dobu k vycestování do 30 dnů od právní moci rozhodnutí. Současně žalobci uložila podle § 123b odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců povinnost zdržovat se na stanovené adrese a pravidelně se osobně hlásit každé úterý na policii, a to až do dne odjezdu z ČR. Proti tomuto rozhodnutí žalobce podal odvolání, které Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie, rozhodnutím ze dne 17. 2. 2016 zamítla. Povinnosti uložené v rozhodnutí o správním vyhoštění ze dne 11. 8. 2015 žalobce nesplnil. Po právní moci rozhodnutí v třicetidenní lhůtě nevycestoval, a tedy od počátku dubna 2016 pobýval na území ČR neoprávněně. Vedle toho přestal plnit povinnosti uložené mu ve formě zvláštního opatření podle § 123b odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Žalobce správním orgánům neoznámil změnu pobytu a od listopadu 2015 se přestal osobně hlásit na policii.

[3] V protokolu o podání vysvětlení ze dne 4. 5. 2017 žalobce mimo jiné uvedl, že v ČR žije od roku 2001. Cestovní pas nemá od roku 2002, kdy žádal o azyl. Je si vědom toho, že byl vyhoštěn, ale neví, jak dopadlo jeho odvolání. Na adrese nahlášeného pobytu si nepřebíral poštu, jelikož toho času již bydlel na jiné adrese. Tuto novou adresu nenahlásil, jelikož si to majitelka nepřála. Povinnost dostavovat se k žalované přestal plnit poté, co byl hospitalizován kvůli zánětu oka. Po propuštění z nemocnice dostal strach, že ho žalovaná zavře, a proto se již neozval. Svého neoprávněného pobytu na území České republiky si je plně vědom. Je svobodný a bezdětný, v ČR nemá žádné vazby ani závazky a není na nikom závislý. Na otázku, zda je mu známa nějaká překážka znemožňující vycestování odpověděl, že nechce vzít do ruky zbraň. Na Ukrajině prý hrozí, že by musel jít bojovat.

[4] Ještě téhož dne žalovaná rozhodnutím citovaným v záhlaví žalobce zajistila za účelem správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. c) a d) zákona o pobytu cizinců a stanovila dobu zajištění na 90 dnů od dne omezení osobní svobody.

[5] Žalobce se proti rozhodnutí žalované o zajištění bránil žalobou, kterou městský soud rozsudkem označeným v záhlaví zamítl.

II. Shrnutí argumentů kasační stížnosti a vyjádření žalované

[6] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost. V ní namítá nepřezkoumatelnost závěrů žalované a soudu vztahujících se k zajištění podle § 124 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců. Rozhodnutí žalované považuje za nepřezkoumatelné, jelikož žalovaná neuvedla, jakým konkrétním způsobem stěžovatel nedodržoval zvláštní opatření. Rozhodnutí městského soudu je podle stěžovatele nepřezkoumatelné proto, že soud opomněl vypořádat jeho žalobní námitky. Nadto stěžovatel dodává, že zajištění podle § 124 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců nebylo věcně správné. Zajistit cizince podle tohoto ustanovení lze pouze v průběhu správního řízení, v němž bylo takové zvláštní opatření uloženo nebo nanejvýš v době poskytnuté k vycestování.

pokračování

[7] Stěžovatel dále namítá, že žalovaná dostatečně neposoudila existenci překážek znemožňujících mu vycestovat z území ČR. Z vyjádření žalované k překážkám vycestování není ani náznakem patrné, jaké konkrétní projevy vážné újmy žalovaná zvažovala a zda vzala v potaz skutečnosti uvedené stěžovatelem v protokolu o podání vysvětlení. Je nepřípustné, aby úvahy správního orgánu dodatečně nahrazoval městský soud.

[8] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[9] NSS při posuzování přípustné kasační stížnosti dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou.

[10] Poté, co NSS shledal, že kasační stížnost splňuje formální náležitosti, řešil, zda se v tomto řízení projeví změna, kterou přinesla novelizace zákona o pobytu cizinců provedená s účinností od 15. 8. 2017 zákonem č. 222/2017 Sb. a která činí postup soudu v řízení závislým na tom, zda zajištění stále trvá. Ze správního spisu NSS zjistil, že zajištění stěžovatele na základě rozhodnutí ze dne 4. 5. 2017 bylo ukončeno již dne 10. 5. 2017, protože stěžovatel krátce po svém zajištění za účelem vyhoštění požádal o azyl, a byl tedy nově zajištěn rozhodnutím ze dne 9. 5. 2017, tentokrát podle zákona č. 325/1999 Sb., o azylu [jeho § 46a odst. 1 písm. e)].

[11] Podle nového, nyní účinného znění § 172 odst. 6 zákona o pobytu cizinců by fakt, že stěžovatel již není v průběhu řízení o kasační stížnosti nadále zajištěn na základě přezkoumávaného rozhodnutí správního orgánu, vedl k zastavení řízení. Přechodná ustanovení k novele jsou však formulována z legislativně-technického pohledu neobvykle a na první pohled neposkytují jednoznačnou odpověď na otázku, zda se nové pravidlo prosadí i v situaci, kdy byla kasační stížnost podána ještě za účinnosti předchozí právní úpravy.

[12] Jak NSS uvedl již v rozsudku ze dne 24. 8. 2017, čj. 1 Azs 275/2017-27, bodech 13 až 16, v procesním právu se uplatňuje obecné pravidlo, podle něhož soud postupuje podle procesního předpisu ve znění účinném v době rozhodování. V tomto případě však soud vážil, zda je namístě použít článek II bod 1 přechodných ustanovení k novele zákona o pobytu cizinců a dokončit řízení o kasační stížnosti podle původní právní úpravy, která nepočítá s vyloučením meritorního rozhodnutí v případě, že cizinec již není nadále zajištěn. Dospěl k závěru, že pro tento postup existují důvody, které převáží nad výše zmíněným obecným pravidlem postupu podle procesní úpravy účinné v době rozhodování soudu.

[13] Těmito důvody jsou samotné principy právního státu, konkrétně princip dělby moci, a dále právo na spravedlivý proces zahrnující předvídatelnost soudního rozhodování

ve spojení s očekáváním jistého postupu soudu, které vzniká účastníku v okamžiku, kdy řízení svým úkonem zahájil. Tyto principy vylučují jakýkoli zásah zákonodárce do výkonu spravedlnosti, které mají za cíl ovlivnit soudní rozhodnutí v určitém (zahájeném) sporu, ve smyslu zbavení přístupu k soudu, pokud k takovému zásahu neexistují závažné důvody v obecném zájmu (srov. rozsudky ESLP ze dne 28. 10. 1999, stížnosti č. 24846/94, 34165/96 a 34173/96, ve věci *Zielinski, Pradal a Gonzalez a ostatní proti Francii*, nebo ze dne 9. 12. 1994, stížnost č. 13427/87, ve věci *Stran Greek Rafineries a Stratis Andreadis proti Řecku*).

[14] Stěžovatel podal kasační stížnost dne 11. 8. 2017, tedy v době, kdy zákon o pobytu cizinců nevylučoval věc z meritorního přezkumu z důvodu ukončení zajištění, a tak mohl legitimně očekávat, že jeho kasační stížnost bude projednána. NSS neshledal existenci žádných závažných důvodů, proč by měl v obecném zájmu rezignovat na přezkum zákonnosti rozsudku městského soudu ve věci zajištění stěžovatele, proto následoval článek II bod 1 zákona č. 222/2017 Sb. a kasační námitky věcně posoudil s přesvědčením, že jde o postup ústavně konformní.

[15] Ze všech výše uvedených důvodů proto bylo možné přikročit k samotnému meritornímu přezkumu napadeného rozsudku městského soudu. Důvodnost kasační stížnosti posoudil NSS v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.); neshledal přitom vady, jimiž by se musel zabývat i bez návrhu. Soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti a nesprávného posouzení důvodu zajištění podle § 124 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců [**III.A.**; § 103 odst. 1 d) s. ř. s.], a následně přezkoumal námitku nedostatečného vypořádání překážek vycestování [**III.B.**; § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s.].

[16] Kasační stížnost není důvodná.

III. A. *Námitka nepřezkoumatelnosti a nesprávného posouzení důvodu zajištění podle § 124 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců*

[17] Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že závěry žalované a městského soudu týkající se důvodu zajištění podle § 124 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců jsou nepřezkoumatelné, případně též nedůvodné.

[18] Podle § 124 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců je správní orgán oprávněn cizince zajistit, *pokud závažným způsobem porušil povinnost uloženou mu rozhodnutím o uložení zvláštního opatření za účelem vycestování.*

[19] NSS se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalované. Tato vada podle stěžovatele spočívá v nedostatečném popisu skutkových okolností. Žalovaná prý neuvedla, jakým konkrétním způsobem stěžovatel porušil zvláštní opatření, která mu správní orgán uložil v rozhodnutí o správním vyhoštění ze dne 11. 8. 2015.

[20] NSS souhlasí se stěžovatelem, že rozhodnutí o zajištění musí obsahovat dostatečně konkrétní informace o tom, jakým způsobem cizinec porušil dříve uložená zvláštní

opatření. Ne každé porušení zvláštních opatření lze totiž automaticky považovat za skutečnost naplňující důvod zajištění podle § 124 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců. Podle tohoto ustanovení se totiž jako důvod zajištění mohou kvalifikovat pouze případy, ve kterých cizinec povinnost plynoucí ze zvláštního opatření porušil *závažným způsobem*.

[21] To však nelze v žádném případě chápat tak, že správní orgán musí v každém jednotlivém případě v rozhodnutí o zajištění rozsáhle odůvodňovat, z čeho konkrétně usuzuje na to, že zvláštní opatření byla porušena *závažným způsobem*. Postačí, pokud správní orgán v rozhodnutí o zajištění vedle úvahy, že cizinec porušil konkrétní zvláštní opatření závažným způsobem, dostatečně shrne skutkové okolnosti případu, ze kterých je tato skutečnost zřejmá. Je nutné si uvědomit, že časový prostor pro řízení o zajištění cizince je velmi omezený, neboť zákon o pobytu cizinců stanovuje pro vydání rozhodnutí o zajištění poměrně krátké lhůty. Proto na odůvodnění rozhodnutí o zajištění cizince lze klást nižší požadavky než na samotné rozhodnutí o správním vyhoštění.

[22] Žalovaná výše uvedeným požadavkům dostála. V rozhodnutí o zajištění vysvětluje, že *„podmínku uložení rozhodnutí dle ustanovení § 124 odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., cizinec naplňuje tím, že v době mu stanovené rozhodnutím se nezdržoval na adrese mu určené a osobně se nedostavoval v určenou hodinu a den na policii*“. Současně v úvodní části rozhodnutí cituje protokol o vyjádření ze dne 4. 5. 2017, ze kterého vyplývá, jakým způsobem stěžovatel porušil povinnosti plynoucí ze zvláštních opatření a co ho k tomu vedlo. Stěžovatel v protokolu uvedl, že se přestěhoval na jinou adresu. Policii tuto skutečnost nenahlásil, jelikož si to majitelka nepřála. Dále konstatoval, že na policii přestal docházet, protože dostal zánět do oka a byl hospitalizován v nemocnici. Po propuštění dostal strach, že ho policie zavře, a proto již nepřišel a ani se telefonicky neomluvil.

[23] NSS má za to, že na základě takto vymezených úvah žalované a popisu skutkových okolností je možné věcně hodnotit, zda se stěžovatel dopustil závažného porušení povinností plynoucích ze zvláštních opatření. V rozporu s tvrzením stěžovatele proto NSS uzavírá, že rozhodnutí žalované nebrání přezkumu důvodnosti zajištění podle § 124 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců.

[24] Následně NSS posoudil námitku nepřezkoumatelnosti rozsudku městského soudu. Soud prý dospěl k závěru, že rozhodnutí o zajištění podle § 124 odst. 1 písm. d) bylo po právu, nijak se však nevypořádal s argumentací stěžovatele v žalobě, která tyto závěry zpochybňuje.

[25] Městský soud se k zajištění podle § 124 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců vyjádřil v jednom odstavci na s. 4 napadeného rozsudku. Poté, co soud odcitoval doslovné znění tohoto ustanovení, uzavřel, že *„na aplikaci § 124 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců v posuzovaném případě nevidí nic nesprávného. Žalobce nesplnil povinnost dle ust. § 123b odst. 1 písm. a) stanovenou mu v rozhodnutí ze dne 11. 8. 2015 č.j. KRPA-326297-15/ČJ-2015-000022, přičemž žalovaný na tuto skutečnost v napadeném rozhodnutí odkazuje a zmiňuje ji. Takové jednání žalobce lze bezpochyby vnímat jako porušení povinností mu stanovených závažným způsobem bez dalšího tím, že je nerespektoval*“.

[26] NSS ze soudního spisu zjistil, že stěžovatel soustředil námitky týkající se zajištění podle § 124 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců v bodě 2) doplnění žaloby ze dne 14. 6. 2017. Zde napadl jednak nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalované a jednak též nedůvodnost zajištění.

[27] Žalobní námitka nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalované směřovala proti nedostatečnému vymezení skutkových okolností jednání, jímž měl být naplněn § 124 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců (srov. body [19] až [23]). NSS nesouhlasí se stěžovatelem, že se městský soud s touto námitkou nevypořádal. Městský soud ve výše citované pasáži dospěl k závěru, že skutečnosti, na které, jak sám uvedl, odkázala také žalovaná v rozhodnutí o zajištění, svědčí o porušení povinností plynoucí ze zvláštních opatření závažným způsobem bez dalšího. Jakkoli jde o vypořádání stručné, je z něj zřejmé, že vymezení skutkových okolností v rozhodnutí žalované považoval městský soud za dostatečně konkrétní pro přezkum důvodnosti zajištění. Odůvodnění je poměrně strohé též proto, že ani stěžovatel v žalobě blíže *neargumentoval*, proč jeho jednání nezaložilo porušení povinnosti uloženou mu rozhodnutím o uložení zvláštního opatření *závažným způsobem*. Namísto toho setrval jen u toho, že odůvodnění rozhodnutí žalovaného není dostatečné, resp. že nejsou dostatečně popsána porušení jeho povinností. NSS navíc souhlasí, že porušení povinností se skutečně stalo *závažným způsobem*, neboť stěžovatel se nezdržoval na určené adrese a vůbec neplnil povinnost dostavovat se v určenou hodinu a den na policii.

[28] V dílčí části této žalobní námitky dále stěžovatel tvrdil, že žalovaná nemohla k porušení zvláštních opatření ve smyslu § 124 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců přihlédnout, jelikož tuto povinnost stěžovateli uložil správní orgán v jiném řízení. NSS se ztotožňuje se stěžovatelem, že na tento dílčí argument krajský soud výslovně neodpověděl. NSS souhlasí i s tím, že soudy jsou povinny svá rozhodnutí řádně odůvodnit. To nicméně nelze interpretovat jako požadavek na detailní odpověď na každou jednotlivou dílčí námitku vznesenou v podání (srov. přiměřeně rozsudek ESLP ze dne 19. 4. 1994, *Van de Hurk v. Nizozemí*, stížnost č. 16034/90, § 61). Absence výslovné či vyšperkované odpovědi na každý dílčí argument v odůvodnění napadeného rozhodnutí proto bez dalšího nezpůsobuje nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Zejména u velmi obsáhlých podání by tento přístup vedl až k absurdním důsledkům a k porušení zásady efektivity a hospodárnosti řízení. Proto postačí, jsou-li vypořádány alespoň základní námitky účastníka řízení, případně dle okolností případu je akceptovatelná i odpověď implicitní [srov. např. rozsudek NSS ze dne 21. 12. 2011, čj. 4 Ads 58/2011 72, resp. nález ze dne 10. 12. 2014, sp. zn. IV. ÚS 919/14 (N 225/75 SbNU 521), věc *Lenka Cinková*, bod 13]. Orgány veřejné moci nepochybí, pokud „*nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná*“ [viz nález ÚS ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08 (N 26/52 SbNU 247), věc *M. CAMBELL & SONS LIMITED*, bod 68, srov. též rozsudek NSS ze dne 12. 3. 2015, čj. 9 As 221/2014 43, věc *To & Mi Vdf.*, bod 41, a další]. K přezkoumatelnosti soudního rozhodnutí je třeba, aby z argumentů odůvodnění rozumně plynuly skutkové a právní závěry soudu.

pokračování

[29] Jakkoliv to tedy krajský soud neuvedl výslovně, NSS zdůrazňuje, že z textu § 124 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců vůbec neplyne, že by musela být závažným způsobem porušena povinnost uloženou cizinci rozhodnutím o uložení zvláštního opatření za účelem vycestování v běžícím řízení. Je nesporné, že správní orgán při zvažování důvodu dle § 124 odst. 1 písm. d) mohl přihlédnout i k porušení zvláštních opatření v předcházejícím, přímo souvisejícím řízení.

[30] NSS navíc podotýká, že žalovaná stěžovatele zajistila podle § 124 odst. 1 písm. c) a d) zákona o pobytu cizinců. Stěžovatel důvodnost zajištění podle písm. c) vůbec nezpochybnil. I v (hypotetickém) případě důvodnosti žalobní námitky brojící proti důvodu dle písm. d) by rozhodnutí o zajištění zůstalo opřeno o důvod zakotvený v § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. NSS opakuje, že proti jeho aplikaci stěžovatel v soudním řízení nic nenamítal. Je pravda, že samotná skutečnost, že je stěžovatel zajištěn z důvodu zakotveného v § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, paušálně nevylučuje možnost použití zvláštního opatření (viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 28. 2. 2017, čj. 5 Azs 20/2016-38). Ve prospěch možnosti uložení zvláštního opatření však stěžovatel v žalobě ani kasační stížnosti vůbec neargumentoval. Proto nemohl být stěžovatel se svou žalobou úspěšný ani tehdy, pokud by dostatečnost důvodů pro zajištění podle § 124 odst. 1 písm. d) zpochybnil.

III.B. *Námitka nedostatečného vypořádání překážek vycestování*

[31] Stěžovatel dále žalované vytýká, že při posouzení překážek vycestování se dostatečně nevěnovala hrozbě vážné újmy. Podle stěžovatele z odůvodnění rozhodnutí není zřejmé, zda se žalovaná zabývala také skutečnostmi, které stěžovatel uvedl v protokolu o podání vysvětlení. Posouzení hrozby vážné újmy proto stěžovatel pokládá za nepřezkoumatelné.

[32] NSS ani této námitce nepřisvědčil.

[33] K otázce posuzování překážek vycestování v rozhodnutí o zajištění cizince za účelem správního vyhoštění rozšířený senát NSS již dříve uvedl, že *„správní orgán má povinnost zabývat se v řízení o zajištění cizince možnými překážkami správního vyhoštění, předání nebo vycestování tohoto cizince v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo kdy před rozhodnutím o zajištění cizince vyšly najevo. V takové situaci je správní orgán povinen možné překážky správního vyhoštění, předání nebo vycestování cizince před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a* […] *učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění, předání nebo vycestování cizince alespoň potenciálně možné.* […] *Taková úvaha správního orgánu tedy bude nezbytná např. v případě, kdy, jako v posuzované věci, budou správnímu orgánu již v době rozhodování o zajištění cizince známy skutečnosti, pro něž by důsledkem správního vyhoštění nebo i pouhého předání, resp. nuceného vycestování cizince mohl být nepřiměřený zásah do jeho soukromého nebo rodinného života, nebo* […] *v případě, že budou správnímu orgánu již v době rozhodování o zajištění cizince známy skutečnosti, které mohou nasvědčovat tomu, že zajišťovaný cizinec je rodinným příslušníkem občana EU.* […] *Rovněž v případě, kdy bude správnímu orgánu již před*

rozhodnutím o zajištění cizince zřejmé, že by zde mohly být dány důvody znemožňující vycestování cizince ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců, nebude oprávněn vydat rozhodnutí o zajištění cizince dříve, než si opatří závazné stanovisko Ministerstva vnitra k tomu, zda je vycestování cizince možné [...]" (usnesení rozšířeného senátu ze dne 23. 11. 2011, čj. 7 As 79/2010-150, č. 2524/2012 Sb. NSS, body 27 až 30).

[34] Žalovaná se překážkami vycestování zabývala na s. 7 a 8 odůvodnění rozhodnutí. Dospěla k závěru, že vycestování stěžovatele na Ukrajinu je možné. V této souvislosti zmínila, že stěžovatel není občanem EU, ani rodinným příslušníkem takové osoby a na území se nenachází žádná osoba, vůči níž by měl vyživovací povinnost či ji měl v péči. Rovněž podle žalované *„nebylo zjištěno, že by cizinci v zemi původu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 179 zákona č. 326/1999 Sb.*".

[35] Stěžovatel namítá, že z rozhodnutí o zajištění není zřejmé, jaké konkrétní projevy vážné újmy žalovaná zvažovala a zda při hodnocení vážné újmy zohlednila také jeho tvrzení. V protokolu o podání vysvětlení ze dne 4. 5. 2017 stěžovatel konstatoval, že za překážku vycestování považuje své přesvědčení o tom nevzít do ruky zbraň. Na Ukrajině by mu prý hrozilo, že by ji musel vzít a jít bojovat. Podle tvrzení stěžovatele v žalobě a kasační stížnosti je třeba z vyjádření v protokolu vyvozovat přinejmenším to, že se obával nebezpečí obecně spojeného s válečnou situací, tedy nebezpečí vážné újmy na zdraví a životě, případně pak následků perzekuce spojené se svým odmítáním zapojení do válečných operací a do armády jako takové.

[36] NSS se stěžovatelem nesouhlasí. Je pravda, že posouzení hrozby vážné újmy má svůj odraz v odůvodnění rozhodnutí o zajištění v omezeném rozsahu. Nicméně míra obecnosti posuzování důvodů podle § 179 odst. 2 zákona o pobytu cizinců byla v nynější kauze zcela adekvátní výše citovanému vyjádření stěžovatele v protokolu o podání vysvětlení ze dne 4. 5. 2017. Stěžovatel hrozbu vážné újmy odůvodnil pouze velmi obecně a žalované proto nelze vytýkat, tak jak to činí stěžovatel v kasační stížnosti, že se výslovně nevěnovala nebezpečí obecně spojenému s válečnou situací či následkům případné perzekuce pro odmítání nástupu k výkonu vojenské služby.

[37] Na tomto místě je třeba rovněž připomenout, jak konstatoval již městský soud, že smyslem řízení o zajištění cizince není konečné posouzení otázky, zda může být tomuto cizinci uděleno správní vyhoštění. Správní orgán má pouze předběžně posoudit a udělat si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění alespoň potenciálně možné. Ostatně, jak soud již výše zdůraznil, rozhodnutí o zajištění je rozhodnutím přijímaným ve velmi limitovaném čase (srov. bod [21]).

[38] Žalovaná v části odůvodnění týkající se překážek vycestování zmínila, že *„v této věci hodnotila nashromážděné materiály, které si z moci úřední opatřila a zároveň vycházela ze skutečností sdělených v protokolu o podaném vysvětlení ze dne 4. 5. 2017*". Podle jejího názoru však stěžovatel v protokolu *„neuvedl takové zásadní skutečnosti, které by nasvědčovaly, že výkon vyhoštění nebude moci být realizován*". Citovanou argumentaci žalovaná doplnila také odkazem na běžnou praxi, tedy obvyklou praxi vztahující se k vyhošťování ukrajinských státních příslušníků. Tato praxe je přitom NSS dostatečně známa.

pokračování

[39] Městský soud v této souvislosti správně podotknul, že obecně na bezpečnostní situaci na Ukrajině nelze pohlížet jako na tzv. totální konflikt. Konflikt nedosahuje takové intenzity, že by *každý* civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy (srov. např. usnesení NSS ze dne 17. 8. 2017, čj. 10 Azs 112/2017-42, bod 10, ze dne 20. 7. 2017, č. j. 9 Azs 101/2017-41, bod 15, ze dne 17. 5. 2017, č. j. 7 Azs 110/2017-18, bod 9 atd.) Individualizované nebezpečí vyplývající z aktuální bezpečnostní situace na Ukrajině konkrétně pro jeho osobu stěžovatel netvrdil. Obavy stěžovatele, vyplývající pro něj z plnění branné povinnosti, za takové nebezpečí rozhodně považovat nelze. Branná povinnost je legitimní povinností občana vůči domovskému státu, akceptovanou i v mezinárodním měřítku (viz např. rozsudek NSS ze dne 23. 4. 2015, čj. 3 Azs 28/2015-24). Samotná vojenská služba na Ukrajině je přitom hodnocena jako standardní; nadto existuje i možnost tzv. alternativní služby (srov. usnesení NSS ze dne 24. 11. 2016, čj. 2 Azs 247/2016-33, bod 11). Odmítání nástupu k výkonu základní vojenské služby, která je ve státě původu povinná, proto NSS nepovažuje bez dalšího za překážku vycestování, zvláště není-li takové odmítání spojeno s reálně projeveným politickým přesvědčením nebo náboženstvím (viz např. rozsudky NSS ze dne 29. 3. 2004, čj. 5 Azs 4/2004-49, ze dne 9. 6. 2008, čj. 5 Azs 18/2008-83). Překážkou vycestování není ani hrozba trestního stíhání či následného potrestání za nesplnění branné povinnosti, ledaže by bylo uplatňováno diskriminačně nebo by ukládání tohoto trestu či jeho výkon byl nepřiměřený, nelidský či jinak porušoval lidská práva (viz rozsudek NSS ze dne 7. 8. 2012, čj. 2 Azs 17/2012-44, bod 21). Nic takového však stěžovatel netvrdil.

[40] Výše citovaná pasáž rozhodnutí (bod [38]) a odkaz na okolnosti známé žalované z běžné praxe, která je NSS známa v dostatečném rozsahu (body [38] až [39]), umožňuje v nyní projednávané věci rozhodnutí žalované přezkoumat. Ostatně NSS již v obdobných případech považoval taková odůvodnění za dostatečná (srov. např. rozsudek NSS ze dne 22. 4. 2016, čj. 4 Azs 41/2016-24). Závěry městského soudu přitom není možné považovat za nepřípustné nahrazování úvah správního orgánu, neboť samotné rozhodnutí žalované obsahuje dostatečně přezkoumatelné úvahy ve vztahu k posouzení překážek vycestování.

[41] S ohledem na vše výše uvedené se proto ztotožnil se závěrem městského soudu, že se žalovaná s hrozbou vážné újmy o zajištění stěžovatele vypořádala dostatečně.

IV. Závěr a náklady řízení

[42] NSS tedy nezjistil naplnění žádných z důvodů kasační stížnosti uplatňovaných stěžovatelem a kasační stížnost proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl jako nedůvodnou.

[43] O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch; žalované žádné náklady nevznikly.

[44] Podle § 35 odst. 8 ve spojení s § 120 s. ř. s. advokátovi, který byl stěžovateli ustanoven, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Ustanovený zástupce provedl ve věci jeden úkon právní služby, sepsání kasační stížnosti, tj. písemné podání

soudu ve věci samé [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)]. Za provedený úkon právní služby zástupci stěžovatele náleží mimosmluvní odměna ve výši 3100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu], která se zvyšuje o paušální náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč [§ 13 odst. 3 advokátního tarifu]. Ustanovenému zástupci náleží 3400 Kč a dále částka odpovídající DPH ve výši 21 % (714 Kč), celkem tedy 4 114 Kč. Tato částka bude ustanovenému zástupci stěžovatele vyplacena z účtu NSS do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. září 2017

Zdeněk Kühn
předseda senátu